Propozycja dla koneserów i miłośników sztuki ludowej

Szlak rękodzieła ludowego województwa podlaskiego powstał w 1994r. z inicjatywy Działu Etnografii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Jego podstawowym celem jest ochrona najciekawszych pracowni i ośrodków twórczości ludowej, kontynuujących wielowiekowe tradycje sztuki i rękodzieła regionu.

Bogate i żywe do niedawna tradycje sztuki ludowej Podlasia kultywują dzisiaj tylko nieliczne pracownie rękodzielnicze, które warto odwiedzić. Szlak tradycji rękodzieła ludowego Podlasia wiedzie przez wsie i miasteczka położone na skraju Puszczy Knyszyńskiej i Augustowskiej: Czarną Wieś Kościelną (pracownie garncarskie i kuźnia), Zamczysk (warsztat tradycyjnego wyrobu łyżek drewnianych), Janów i okoliczne wsie Wasilówkę i Nowokolno (pracownie tkactwa dwuosnowowego), Sokółkę (pracownia rzeźbiarza ludowego Piotra Szałkowskiego) i Lipsk (Muzeum Lipskiej Pisanki – ekspozycja i pracownie pisanki batikowej, wypieku „korowaja" ciasta weselnego, pająków i innych elementów plastyki obrzędowej – oraz pracownia tkactwa dwuosnowowego Kazimiery Makowskiej).

Artyści ludowi i rzemieślnicy wiejscy w swoich warsztatach wytwarzają charakterystyczne wyroby rękodzieła ludowego Podlasia cenione w kraju i za granicą.

Pracownie każdego roku odwiedza kilkanaście tysięcy turystów indywidualnych i zorganizowanych z kraju i zagranicy. Są one unikalnym miejscem spotkań koneserów i miłośników sztuki ludowej z tradycją i archaiczną technologią.

Twórcy oferują:
- pokazy tradycyjnych technologii
- naukę zawodu
- tradycyjne wyroby powstałe w pracowniach

Pracownie można zwiedzać po uzgodnieniu telefonicznym od poniedziałku do soboty.

Kowalstwo
Kuźnia jednego z najaktywniejszych kowali na Podlasiu, łącząca tradycje kowalstwa ludowego i artystycznego.

Warsztat kowalski:
Mieczysław Hulewicz
Czarna Wieś Kościelna, ul. Sosnowa 4a
Tel. (085) 7109089

Garncarstwo
Czarna Wieś Kościelna - jeden z ostatnich działających w Polsce ośrodków ceramiki siwej. Pracownie garncarskie kultywują XVIII-wieczne tradycje ręcznego wyrobu ceramiki siwej.

Warsztaty garncarskie:
Bolesław Piechowski
Czarna Wieś Kościelna, ul. Piękna 27
Tel. (085) 7109074

Mirosław Piechowski
Czarna Wieś Kościelna, ul. Piękna 27a
Tel. (085) 7109134

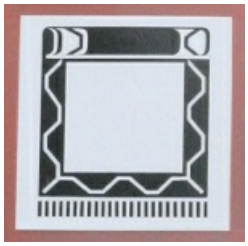
Jan Kudrewicz
Czarna Wieś Kościelna, ul. Sosnowa 19
Tel. (085) 7109085

Adam i Paweł Piechowski
Czarna Wieś Kościelna, ul. Piękna 29
Tel. (085) 7109023

Stanisław Mosiej
Czarna Wieś Kościelna, ul. Piękna 69
Tel. (085) 7109080

Łyżkarstwo
Ostania pracownia łyżkarska w Zamczysku, wsi specjalizującej się od końca XIX wieku w wyrobie drewnianych łyżek i warząchwi. W pracowni zachowana archaiczna technologia wytwarzania łyżek przy pomocy prostych ręcznych narzędzi.

Pracownia wyrobu łyżek:
Mieczysław Baranowski
Zamczysk 10
tel. (085)7109321

Tkactwo dwuosnowowe
Janowski ośrodek tkactwa dwuosnowowego. Jedyny w Polsce ośrodek kultywujący oryginalną technikę tkactwa dwuosnowowego. W wiejskich pracowniach, na ręcznych krosnach tkaczki tworzą wełniane tkaniny o niepowtarzalnej urodzie.

Pracownie tkackie:

Alicja Kochanowska
Janów, ul. Nadrzeczna 3
Tel. (085) 7216036

Filomena Krupowicz
Janów, ul. Sokólska 50
Tel. (085) 7216128

Teresa Pryzmont
Wasilówka 9 (kol.), gm. Janów
Tel. (085). 7216364

Danuta Radulska
Wasilówka18 (kol.), gm. Janów
tel. (085) 7216024
http://tkanina-dwuosnowowa.pl/

Ludgarda Sieńko
Janów, ul. Sokólska 8
Tel. (085) 7216174

Izba Tkactwa Dwuosnowowego
Stała ekspozycja tkanin miejscowych tkaczek. Tu uzyskają Państwo informacje o poszczególnych pracowniach tkactwa dwuosnowowego.

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury
Janów, ul. Białostocka 14a
tel. 085 7216142
Czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-16.00

Pracownia rzeźbiarska
Piotr Szałkowski, członek STL, wieloletni prezes białostockiego Oddziału Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Tworzy rzeźbę ludową o tematyce religijnej, biblijnej, o tematyce wiejskiej (postaci mieszańców wsi, często przy tradycyjnych zajęciach wiejskich) i przyrodniczej (ptaki). Prace w zbiorach muzealnych oraz polskich i zagranicznych prywatnych kolekcjach.

Pracownia rzeźbiarska:
Piotr Szałkowski
Sokółka, ul. Mickiewicza 22
Tel. (085) 7115332

Jak dojechać:

1. Z Białegostoku drogą nr 18 w kierunku przejścia granicznego w Kuźnicy Białostockiej. Zjazd na 21 km do Czarnej Białostockiej, dalej do Czarnej Wsi Kościelnej. Następnie przez Chmielnik (zjazd do Zamczyska), Niemczyn, Sitkowo, Białousy do Janowa (55 km) i Sokółki.
W Czarnej Wsi Kościelnej po zwiedzeniu kuźni Mieczysława Hulewicza warto odwiedzić pracownie garncarskie Jana Kudrewicza oraz Bolesława i Mirosława Piechowskich oraz Adama i Pawła Piechowskich
W Chmielniku, zbaczając z głównej drogi dojadą Państwo do Zamczyska (2 km), gdzie znajdują się warsztaty wyrobu drewnianych łyżek Mieczysława Baranowskiego. Z Zamczyska wędrując drogą gruntową w kierunku Niemczyna (ok. 600 m.) możemy dotrzeć do wczesnośredniowiecznego grodziska "Zamek". Powrót na trasę przez Chmielnik.

2. W Janowie w Gminnym Ośrodku Kultury ul. Białostocka 14a proponujemy odwiedzić Izbę Tkactwa Dwuosnowowego, w której eksponowane są tkaniny miejscowych tkaczek. Tu uzyskają Państwo informacje (codziennie w godzinach 8.00-16.00, tel. 085 7216142) o poszczególnych pracowniach tkactwa dwuosnowowego. W Janowie warto poznać pracownie znanych tkaczek tkanin dwuosnowowych: Alicji Kochanowskiej, Filomeny Krupowicz, i Ludgardy Sieńko oraz w pobliskiej Wasilówce warsztat Teresy Pryzmont i w Nowokolnie - Heleny Malewickiej.

3. W Sokółce znajduje się pracownia rzeźbiarza ludowego Piotra Szałkowskiego (ul. Mickiewicza 22).

4. Z drogi nr 19 Białystok -Augustów i dalej do przejść granicznych w Ogrodnikach i Budzisku. Zjazd na 38 km . w okolicy Korycina na drogę lokalną nr 672 do Janowa (18 km). Z Janowa do Chmielnika (19 km) (zjazd do Łapczyna i Zamczyska) i dalej do Czarnej Wsi Kościelnej (5 km)

5. Z Sokółki (droga nr 18) drogą lokalną 673 do Sokolan (8 km), dalej drogą 672 do Janowa (18 km) Zamczyska (19 km) i Czarnej Wsi Kościelnej (5 km)

Z Sokółki możliwość powrotu do Białegostoku szlakiem tatarskim przez Bohoniki i Kruszyniany (94 km).

***

Lipsk nad Biebrzą

MUZEUM LIPSKIEJ PISANKI
16-315 Lipsk
ul. Rynek 2
www.kultura.lipsk.pl

Muzeum Pisanki Lipskiej powstało w maju 2007 roku. Działa pod opieką Stowarzyszenia Miłośników Lipskiej Pisanki i Tradycji we współpracy z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Kultury w Lipsku.

We wnętrzu znajduje się ekspozycja tradycyjnej pisanki zdobionej woskiem. Lipskie pisanki wykonywane metodą batiku szpilkowego, zdobione charakterystycznym dla tego terenu ornamentem, stanowią ozdobę muzealnych i prywatnych kolekcji sztuki ludowej w kraju i świecie.

Muzeum Lipskiej Pisanki organizuje pokazy lub zajęcia warsztatowe prowadzone przez lipskie twórczynie ludowe z zakresu:
- pisankarstwa,
- wypieku pieczywa obrzędowego (korowaje, gąski)
- wykonywania pająków i palm wielkanocnych

Zwiedzanie Muzeum i pokazy dla zorganizowanych grup i osób indywidualnych po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym prowadzą pisankarki: Krystyna Cieśluk, Bożena Chomiczewska, Ewa skowycz-Mucha, Barbara Rutkowska, Genowefa Sztukowska – Skaradzińska, Zofia i Roman Sztukowscy, Barbara Tarasiewicz, Janina Trochimowicz, Kazimiera Wnukowska.

(087) 6423586 - Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Lipsku
(087) 6423206, +48 502114932 - Ewa Skowysz - Mucha
(087) 6422207- Janina Trochimowicz

Tkactwo Dwuosnowowe

Kazimiera Makowska
Lipsk, ul. Kościelna 14
Tel. (087) 6423795

Jak dojechać:
Lipsk, miasteczko słynące z dobrze zachowanymi tradycjami plastyki obrzędowej, położone przy granicy z Białorusią, w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Dojazd:
z Augustowa (ok. 30 km) drogą nr 664,
z Białegostoku (ok. 80 km) drogą nr 8 przez Sztabin lub drogą nr 19 przez Sokółkę
z Suwałk (67km.) drogą nr 8 przez Sztabin

©Projekt trasy etnograficznej: Dział Etnografii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku - Halina Jakubowska i Wojciech Kowalczuk (085) 7421473, wkowalczuk@.wp.pl

Pracownie posiadają rekomendację Działu Etnografii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.